

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/194/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5814202257
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5814202257.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a JUDr. Jany Kotrčovej, v spore žalobkyne: V. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. Q. XXX/XX, M., právne zastúpená: JUDr. Jozef Polák, advokátom, so sídlom E. L. XXXX/XX, H. V., proti žalovanému: OVP ORAVA, s.r.o., so sídlom Oravická 617/20, Trstená, IČO: 31 608 957, právne zastúpený: JUDr. Peter Vevurka, advokát, so sídlom Y. XXX/XX, W., o odstránenie neoprávnenej stavby, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo č. k. 4C/37/2014-319 zo dňa 06. októbra 2022, takto

rozhodol:

Odvolanie žalobkyne odmieta.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením dovolacie konanie zastavil (výrok I.). O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanému trovy dovolacieho konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia (výrok II.).

2. Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa dovolaním, doručeným dňa 04.07.2022, žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu - Krajského súdu v Žiline č. k. 10Co/156/2021-237 zo dňa 31.03.2022 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Výzvou č. k. 4C/37/2014-310 zo dňa 15.07.2022, doručenou právnenému zástupcovi žalobkyne, bola žalobkyňa vyzvaná na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie vo výške 199,- Eur v lehote 15 dní od doručenia výzvy podľa § 5 ods. 1 písm. a), § 6 ods. 2 veta tretia zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), s poučením, že ak poplatník súdny poplatok v lehote určenej súdom vo výzve nezaplatí, súd konanie zastaví za podmienok uvedených v § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa v stanovenej lehote súdny poplatok za podané dovolanie nezaplatila, konanie zastavil. O trovách konania rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala odvolanie žalobkyňa, ktorá žiadala, aby napadnuté uznesenie bolo zrušené, alternatívne zmenené tak, že súd jej prizná oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v konaní o podanom dovolaní. Namietala, že výška súdneho poplatku za podané dovolanie nebola vo výzve zo dňa 15.07.2022 určená správne a v súlade so zákonom o súdnych poplatkoch. Dovolanie podala v elektronickej forme elektronickejšími prostriedkami do elektronickej schránky, preto výška súdneho poplatku mala byť správne určená na sumu 129,- Eur (2 x 99,50 - 70 = 129,- Eur). Napadnuté uznesenie je v rozpore s ust. § 10 ods. 2 písm. c) zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého pre nezaplatenie poplatku súd podľa § 9 konanie nezastaví, ak žiada zaplatenie poplatku vo výške odporujúcej úprave podľa tohto zákona. Súd prvej inštancie vydal uznesenie o zastavení konania, hoci výzvu na zaplatenie súdneho poplatku nedoručoval jej ako osobe, na strane ktorej poplatková povinnosť vznikla a tiež napriek tomu, že už začal konať vo veci samej, čoho dôkazom

je skutočnosť, že zaslal podané dovolanie na vyjadrenie žalovanému (§ 10 ods. 2 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch). Uznesenie bolo vydané, hoci súdny poplatok v nesprávne určenej výške v celom rozsahu uhradila ešte pred vydaním napadnutého uznesenia. Uznesenie bolo vydané, hoci na jej strane existujú dôvody pre priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov v zmysle ust. § 254 ods. 1 CSP, existenciu ktorých súd prvej inštancie pred vydaním napadnutého rozhodnutia neskúmal. Poukázala na rozhodnutie publikované pod R 50/1997, podľa záverov ktorého zastavenie konania pre nezaplatenie súdneho poplatku podľa § 10 ods. 2 (teraz § 10 ods. 1 - pozn. dovolacieho súdu) zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, hoci na tento postup nebol zákonný dôvod, je odňatím možnosti účastníkovi konať pred súdom. Zároveň požiadala o priznanie oslobodenia od povinnosti platenia súdnych poplatkov v konaní o podanom dovolaní, nakoľko jej majetkové pomery a finančná situácia sú už dlhodobo nepriaznivé z dôvodu neoprávnených zásahov do jej vlastníckeho práva zo strany žalovaného. Ako prílohu pripojila o. i. vyplnené tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka.

4. Žalovaný sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

5. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané proti uzneseniu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. a) CSP, § 14 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) odvolanie žalobkyne podľa ust. § 386 ods. 1 písm. c) CSP odmietol.

6. S účinnosťou od 01.07.2016 bola zákonom zúžená možnosť podať odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie, keďže v súlade s ust. § 355 ods. 2 CSP je odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie prípustné iba ak to zákon pripúšťa. Zastavenie konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak by na to neboli splnené zákonné podmienky, bolo by možno považovať za odňatie možnosti strany konať pred súdom, resp. za nesprávny procesný postup súdu, ktorým strane znemožňuje realizáciu jej patriacich procesných práv (najmä práva na prístup k súdu) v tak miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces (obdobne aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/45/2016 zo dňa 15.12.2016). Podľa § 357 CSP je odvolanie prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o a) zastavení konania, b) odmietnutí podania vo veci samej, c) odmietnutí žaloby na obnovu konania, d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a § 335 ods. 1, f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávností okrem odôvodnenia, g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku, h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku, j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia, k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva, l) zabezpečení dôkazného prostriedku, m/ nároku na náhradu trov konania, n) prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a/ a § 164, o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia, p) postúpení právomoci do cudziny.

7. Na rozhodovanú vec je potrebné okrem jednotlivých ustanovení Civilného sporového poriadku aplikovať aj ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch. Dňa 01.07.2017 nadobudol účinnosť zákon č. 152/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zák. č. 152/2017 Z. z.“), ktorý v čl. II. novelizoval aj jednotlivé ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch. Predmetná novela zákona o súdnych poplatkoch neobsahovala prechodné ustanovenia, preto sa vzhľadom na okamžitú aplikabilitu - keďže ide o procesný predpis - použije aj na konania začaté pred účinnosťou novely, teda aj na rozhodnutia vydané po účinnosti novely (t. j. od 01.07.2017) v konaniach, ktoré začali pred jej účinnosťou.

8. Podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom od 01.07.2017 ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním žaloby, návrhu na začatie konania, dovolania alebo kasačnej sťažnosti, súd podľa § 9 vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí, spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

9. Podľa § 10 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch pre nezaplatenie poplatku súd podľa § 9 konanie nezastaví, ak
a) už začal konať vo veci samej,

b) došlo k rozšíreniu žaloby, rozšíreniu návrhu, k podaniu vzájomnej žaloby alebo vzájomného návrhu v tej istej veci po tom, ako začal konať vo veci samej,
c) žiada zaplatenie poplatku vo výške odporujúcej úprave podľa tohto zákona,
d) vznikla poplatková povinnosť poplatníkovi podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia,
e) do uplynutia lehoty na zaplatenie súdneho poplatku bol podaný návrh na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, ktorému súd vyhovel; ak súd návrhu vyhovie len sčasti, vyzve poplatníka na zaplatenie súdneho poplatku v takom rozsahu, ktorého sa oslobodenie netýka.

10. Podľa § 10 ods. 3 veta prvá zákona o súdnych poplatkoch prvoinštančný súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak bol súdny poplatok zaplatený v lehote určenej súdom podľa odseku 1 alebo ak sú na to dôvody podľa odseku 2.

11. Podľa § 14 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie vo veciach poplatkov sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku okrem § 357 písm. a).

12. Podľa § 14 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch v konaní podľa tohto zákona koná a rozhoduje vyšší súdny úradník vrátane rozhodovania o zastavení konania. Sudca v konaní koná a rozhoduje o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka. Ak sa sťažnosti vyhovie v plnom rozsahu, rozhodnutie nemusí obsahovať odôvodnenie.

13. Vychádzajúc z vyššie citovaných novelizovaných ustanovení zákona o súdnych poplatkoch je od 01.07.2017 konanie o súdnych poplatkoch vrátane vydania uznesenia o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku jednoinštančné a vedie sa výlučne na súde prvej inštancie. Vzhľadom na uvedené je v zákone o súdnych poplatkoch upravený aj procesný postup týkajúci sa rozhodovania o súdnych poplatkoch (vrátane rozhodovania o zastavení konania). Vo veciach podľa zákona o súdnych poplatkoch koná a rozhoduje vyšší súdny úradník, ktorý v prípade nezaplatenia súdneho poplatku poplatníkom rozhodne o zastavení konania. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie môže podať poplatník sťažnosť podľa § 14 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch v spojení s § 239 a nasl. CSP. O sťažnosti následne rozhoduje sudca súdu prvej inštancie uznesením, proti ktorému už nie je možné podať odvolanie.

14. Z obsahu predloženého súdneho spisu vyplýva, že žalobkyňa podala dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 10Co/156/2021-237 zo dňa 31.03.2022, na základe čoho ju súd prvej inštancie výzvou zo dňa 15.07.2022 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku z podaného dovolania v lehote 15 dní od doručenia výzvy, s poučením, že v opačnom prípade konanie zastaví podľa § 10 ods. 1, 2, 3 zákona o súdnych poplatkoch. Z dôvodu, že žalobkyňa v lehote stanovenej vo výzve súdny poplatok nezaplatila, súd prvej inštancie napadnutým uznesením dovolacie konanie zastavil. Uznesenie bolo vydané sudkyňou, s poučením, že proti uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolací súd, poukazujúc na § 14 ods. 4 veta prvá zákona o súdnych poplatkoch, uvádza, že súd prvej inštancie nepostupoval v súlade so zákonom o súdnych poplatkoch v znení novely uskutočnenej zákonom č. 152/2017 Z. z., keď uznesenie o zastavení dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku nevydal vyšší súdny úradník súdu prvej inštancie, ale sudca súdu prvej inštancie. Žalovaný tak nemal možnosť namietať prípadnú nesprávnosť uznesenia o zastavení dovolacieho konania podaním sťažnosti v súlade s § 14 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch. Odvolací súd tak pri svojom rozhodovaní vychádzal zo znenia ust. § 14 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom od 01.07.2017, v zmysle ktorého sa uznesenie súdu prvej inštancie o zastavení konania (vrátane uznesenia o zastavení dovolacieho konania) pre nezaplatenie súdneho poplatku podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch nepovažuje za uznesenie o zastavení konania, proti ktorému by bolo prípustné odvolanie podľa § 355 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. a) CSP. Na záver o neprípustnosti odvolania nemá žiadny vplyv skutočnosť, že súd prvej inštancie v napadnutom uznesení uviedol nesprávne poučenie o prípustnosti odvolania. Samotné nesprávne poučenie súdom prvej inštancie o možnosti podať opravný prostriedok jeho prípustnosť nezakladá.

15. Odvolací súd dodáva, že v konaní postupoval v súlade s ustanovením čl. 16 ods. 1 Základných princípov Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona. Vychádzajúc z uvedeného nemôže odvolací súd rozšíriť prípustnosť odvolania,

keďže jeho neprípustnosť vyplýva priamo z osobitného predpisu. Odvolanie (na rozdiel od iných právnych inštitútov upravených v právnom poriadku Slovenskej republiky) v predmetnej veci tak nepredstavuje účinný prostriedok ochrany subjektívnych práv žalovaného proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení dovolacieho konania.

16. Nakoľko odvolanie žalobkyne smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odvolací súd odvolanie odmietol v súlade s § 386 písm. c) CSP.

17. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP). Nakoľko mu však v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli, odvolací súd mu ich náhradu nepriznal.

18. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).